

طراحی لباس معلولین قطع نخاعی

پدیدآورده (ها) : سیما، شایسته
هنر و معماری :: جلوه هنر :: پاییز 1372 - شماره 2
از 50 تا 53

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/794783>

دانلود شده توسط : عمومی user2314
تاریخ دانلود : 18/04/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است. بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تالیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابراین، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [فوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

طراحی لباس معلولین قطع نخاعی

شایسته سیما

زمینه‌های گوناگون می‌شود، باعث بروز خسارات و صدمات نیز می‌گردد. وقوع حوادثی از قبیل سوانح رانندگی، صنعتی و کارخانه‌ای، اعتیاد به مواد مخدر و الکل، ابتلاء به بیماریهای خطرناک، درگیری‌ها و جنگ‌ها با توجه به کیفیت و قدرت تخریبی سلاحهای جدید، علاوه بر اینکه سبب تولد بعضی افراد ناقص به هنگام زایمان مادران می‌شود، در نهایت رشد روزافزون معلولین را به لحاظ کمی و کیفی باعث می‌گردد.

سالانه حدود ۷/۵ میلیون نفر در اثر تصادفات اتومبیل در بیمارستانها پذیرفته می‌شوند، همچنین حدود ۵۰ میلیون حادثه ناشی از کار، در سال ارقامی است که مراجع جهانی مطرح می‌نمایند. بنابراین با واقعیتی غیرقابل انکار روبرو هستیم، آنکه معلولین نیز به مانند بقیه افراد جامعه بایستی از حقوق و مزایای مساوی برخوردار بوده، شرایط برای رشد و پیشرفت آنان مهیا و آماده باشد.

در این رابطه ضروری است مجموعه عوامل اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی جامعه به گونه‌ای منسجم و هماهنگ گرد آمده و با سیاست گذارهای کوتاه و بلند مدت و بهره‌گیری از تجربیات سایر ملل، در نیل به اهداف بالا گام برداشته شود.

این موضع در حال حاضر که کشور ما جنگی طولانی را پشت سر گذاشته و به بازسازی می‌اندیشد، می‌تواند در سرلوحه برنامه‌های دولت در جهت بازسازی نیروی جسمی و روحی از دست رفته جانبازان و معلولین

گروهی ایشار می‌کنند و بر گروهی دیگر وظیفه می‌شود که به پاس آن از خودگذشتگی‌ها، نیاسایند. بر ما این وظیفه نهاده شده است که آن گونه در باب معلولیت‌ها پژوهش کنیم و آنچنان در ارائه خدمات به معلولین کوشا باشیم که این اشخاص، معلولیت خویش را کمتر احساس کنند تا آنجا که نه خود و نه شواهدی در محیط دائماً یادآور معلولیتشان به آنها باشند. امکان و فرصت شرکت فعال در حرکت‌های سازنده جامعه را داشته باشند و درست بمانند همگان حداکثر بهره اجتماعی، دینی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و تفریحی را از زندگی ببرند. رشد و شکوفایی استعدادهایشان ممکن نباشند. امکان انتخاب داشته باشند و توان به مبارزه طلبیدن سختی‌ها و دشواری‌ها را در خود بیابند.

شخص دارای معلولیت در حقیقت از دو نظر رنج می‌برد:

یکی واقعیت معلولیت و محرومیت از یک عضو یا عملکرد یک عضو است (که این خود اثرات اجتماعی، اقتصادی و عاطفی دارد) و دیگر اینکه دیگران او را «معلول» می‌دانند و به واقعیت معلولیت وی آگاهند و برخی رفتار و گفتارشان همیشه یادآور معلولیت وی است. این دو رنج (رنج جسمی و رنج روانی) را باید با کمک‌های فیزیکی و کمک‌های روانی تقلیل داد تا تعادل نسبی برقرار شود.

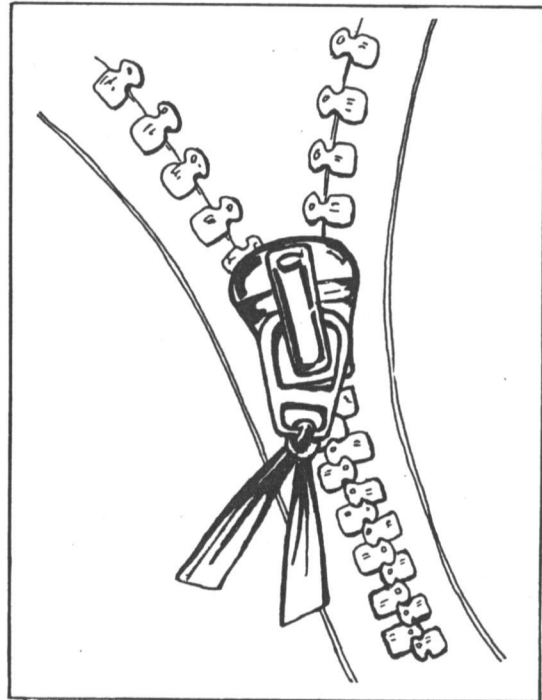
پیشرفت روزافزون تکنولوژی و صنعت و ارتباط تنگاتنگ آن با شرایط زیست جامعه به همان اندازه که سبب رشد و تعالی جامعه در

باشند، بکار گیریم.

از آنجایی که بیش از ده سال از جنگ تحمیلی می‌گذرد و جامعه ما نیاز بیشتری به کمکهای همه‌جانبه ائتلاف مملکت در جهت به‌سازی کشور دارد، بدون شک هر تلاش در زمینه امور مربوط به جانبازان قدر و منزلت خاص خود را دارد. کار در مقوله طرح لباس برای جانبازان باید جزئی از کوشش‌ها و تلاش‌ها ارزیابی گردد و بدان اهمیت داده شود. وجود یک لباس مناسب در زمانهای مختلف در حرکات یک معلول مؤثر خواهد بود و نیز در روحیه او اثر مثبت خواهد داشت. همچنین لباس مناسب می‌تواند در جلوگیری و یا پائین آوردن میزان زخمهای احتمالی معلولینی که به علت عدم حرکت، بیشترین حد وزن بدن خود را در حالت خوابیده و یا نشسته در زمانهای طولانی در قسمت اندامهای عضلانی تحمل می‌کنند مؤثر واقع شود.

از آنجایی که معلولین نخاعی ملزم به نشستن و یا خوابیدن می‌باشند، محتاج به لباسهایی هستند که بر راحتی بتوانند از آن استفاده کنند، در معلولین قطع نخاع گردنی شخص دومی هم به عنوان کمک مورد نیاز است، بنابراین لازم است که لباس در حالاتی راحت هم از نظر جنس و حتی رنگ ایده‌آل و متناسب با احتیاجات این افراد باشد و همچنین در رفع بعضی از مشکلات ظاهری و غیرظاهری آنها از نظر بیننده به شخص مبتلا به معلولیت و یا کمک آنها را باری دهد. بعضی از این موارد به قرار زیر می‌باشند:

- ۱- بهتر است لباس معلولین گشاد باشد.
- ۲- در لباس کمتر از زیپ و دکمه استفاده شود. می‌توان از «ولکرو» به جای زیپ و دکمه استفاده نمود. معلولینی که دارای یک دست می‌باشند و یا معلولینی که دستان ضعیفی دارند و یا بر روی صندلی چرخدار می‌نشینند نمی‌توانند دکمه‌های لباسشان را باز و بسته نمایند، در صورتی که استفاده از ولکرو و برایشان آسان می‌باشد.
- ۳- قرار دادن زیپ، بر درز داخلی شلوار، برای معلولینی که از کیسه ادرار استفاده می‌کنند کمک مهمی جهت پوشیدن لباس می‌باشد.
- ۴- تعداد لایه‌های لباس هر چه کمتر باشد، استفاده راحت‌تر است.
- ۵- شورت‌های گشادتر راحت‌تر هستند.
- ۶- از پارچه‌هایی استفاده شود که شستشوی آنها راحت‌تر باشد و بعد از شستشو بو ندهند.
- ۷- جاگذاری حلقه‌هایی که بوسیله آنها در آوردن و یا پوشیدن شورت برای معلولین راحت‌تر شود، مفید است.
- ۸- لباسها سبک و گشادتر و در سبکی انتخاب شود که توجه به بیننده را به بهترین ویژگیهای پوشنده لباس جلب کند و نقایص را پوشاند.
- ۹- کفش‌ها معمولاً یک یا دو شماره بزرگتر انتخاب شود.
- ۱۰- راحتی، آسان پوشیدن لباس و آزادی حرکات بخصوص

قرار گیرد. جوانان عزیزی که ایشارگرانه در جبهه‌ها حماسه‌ها آفریدند و اکنون بصورت میراث گرانبهایی در اختیار جامعه قرار دارند و به دلایل نقایص جسمی جزئی یا کلی، کارآیی گذشته را از دست داده‌اند. معلولیت در جامعه ما همراه با جنگ شدیدتر مطرح شده است و موضوعی است جدید (اگر چه قبلاً نیز بصورت محدود وجود داشته است) آگاهی‌های عمومی جامعه در تمامی سطوح اعم از مردم عادی و حتی جامعه پزشکی بسیار اندک می‌باشد. این عدم آگاهی‌ها بطور یقین عوارض منفی فراوانی در زندگی این قشر از مردم که بنا بر مشیت الهی یا در اثر حوادث، معلول شده‌اند و یا در جهت حفظ و استمرار انقلاب اسلامی هر یک به نوعی قسمتی از ارزشمندترین نعمت خدادادی را ایشارگرانه تقسیم کرده‌اند، خواهد داشت.

روشن است که بهره‌گیری صحیح از قوای جسمانی توسط یک معلول نیازمند آن است که این تفکر پذیرفته شده که انسان‌ها در شرایط جسمانی می‌توانند منشأ اثر باشند آنها آثاری که شاید در شرایط عادی جسمانی از عهده کسی ساخته نباشد. حرکت در جهت عملی ساختن اصل فوق مستلزم بکارگیری امکاناتی است که شاید برخلاف آنچه ابتدا تصور می‌شده بار چندانی هم نداشته باشد و اگر هم داشته باشد بتوان با کاستن برخی از هزینه‌ها که شاید از اولویت چندانی برخوردار نباشد، توانائی‌ها و استعدادهای فراوانی را که ممکن است بخاطر عدم امکانات محکوم به فنا

موقعی تأمین می‌شود که پارچه قابل کش آمدن باشد.

۱۱ - مدل‌هایی که در آن محل بازو، و نیز گردن گشاد و وسیع باشند و همچنین کمربندهای قابل تنظیم داشته و بست‌های قابل دسترسی داشته باشد، امکان بیشتری برای پوشیدن لباس بصورت مستقل را فراهم می‌کند.

۱۲ - کمربندهای قابل تنظیم، کش و یا کمربندهایی که تماماً یا قسمتی از آنها قابل کش آمدن هستند به تسهیل پوشیدن و در آوردن شلوار و دامن کمک می‌کنند.

۱۳ - لباسهایی که تماماً باز می‌شوند یا آنهایی که تا زیر کمر باز می‌شوند برای معلولین بیشتر مفید هستند.

۱۴ - زیپ‌ها معمولاً در لباسهای حاضری بیش از حد کوتاه هستند. می‌توان آنها را با زیپی که ۵ سانتی‌متر بلندتر باشد عوض کرد که در این صورت پوشیدن لباس را راحت‌تر می‌کند.

۱۵ - اگر بدست گرفتن دستگیره زیپ مشکل باشد می‌توان برای راحت‌تر شدن استفاده یک حلقه بدن افزود.

۱۶ - بستن زیپهای قطور و فلزی راحت‌تر است ولی زیپهای نایلونی گیر می‌کنند.

۱۷ - استفاده از دکمه‌ها اگر میله‌ای زیر آنها باشد و یا با رشته دوخته شوند، راحت‌تر است و نیز هرچه ضخیم‌تر باشند استفاده از آنها راحت‌تر است. می‌توان دکمه‌ها را با بست‌هایی شبیه دکمه یا با قطعاتی از ولکرو عوض کرد.

۱۸ - دکمه‌های فشاری یک قسمت چکش مانند بر سر خود دارد و این نوع استفاده‌اش راحت‌تر است ولی گاهی ممکن است پارچه ظریف را پاره کند.

۱۹ - در مورد غزن‌ها باید از مدل‌های معمولی بزرگتر باشد زیرا استفاده از آنها برای بستن لباس راحت‌تر است.

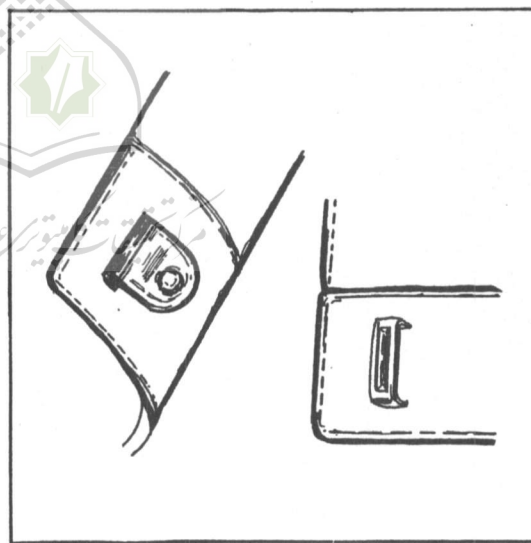
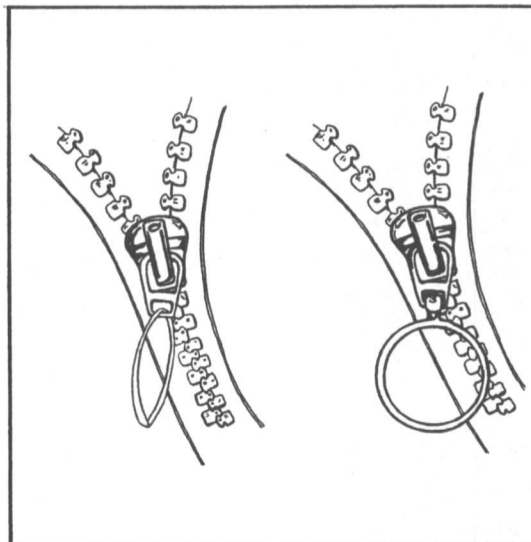
۲۰ - ولکرو نوعی از بست است که به راحتی قابل استفاده می‌باشد. اگر خیلی بلند باشد منظم بستن آن مشکل است ولی اگر کوچکتر باشد بهتر است. با این حال در مناطق دارای فشار محل دور کمر قطعاتی به بلندی لااقل ۵ سانتیمتر باید باشد تا بخوبی لباس را نگهدارد.

ولکرو قبل از دادن لباس به خشکشویی باید بسته شود زیرا خارهای آن می‌تواند پارچه ظریف را پاره کند.

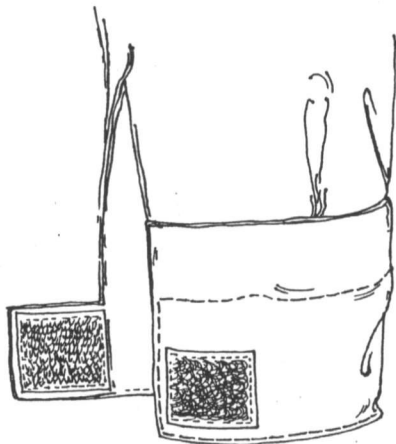
۲۱ - ولکروهایی که حلقه دارند و ولکرو داخل حلقه شده بر روی خودش بسته می‌شوند نیز نوعی بست است که برای لباس معلولین استفاده از آن مفید می‌باشد.

۲۲ - بدلیل اینکه پوست بدن معلولین دارای حساسیت زیادی است، باید پارچه‌ای استفاده کرد که این حساسیت را زیادنماید مثلاً از پارچه نخی استفاده شود و نیز در قسمتهایی که دکمه، زیپ و برش باعث فشار بر روی پوست می‌شود در این قسمت‌ها از آن استفاده نشود.

۲۳ - بدلیل طراحی خاص صندلی چرخدار فرد محدودیت

— روشن است که بهره‌گیری صحیح از قوای جسمانی توسط یک معلول نیازمند آن است که این تفکر پذیرفته شده که انسانها در هر شرایط جسمانی می‌توانند منشاء اثر باشند.

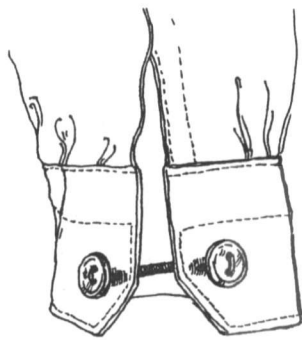
حرکتی دارد مثلاً به راحتی نمی‌تواند دست در جیبهای شلوار یا کت خود بکند که در طراحی لباس برای اینگونه اشخاص باید این نکته در نظر گرفته شود.

۲۴ — بدلیل استفاده اکثر معلولین از کیسه ادرار جایی نیز باید برای آن در روی لباس در نظر گرفت.

۲۵ — برای اینکه معلول به راحتی بتواند لباسهایش را بپوشد بهتر است از از تکه‌های مجزا از هم یا از برشهایی که بعد بوسیله اتصالات به هم وصل می‌شود استفاده نمود.

۲۶ — شرایط جغرافیایی و آب و هوای محلی که فرد معلول در آنجا زندگی می‌کند باید در طراحی لباس برای معلولین در نظر گرفته شود.

۲۷ — آداب و رسوم و ویژگیهای فرهنگی نیز در نوع پوشش تأثیر دارد.

۲۸ — قسمت جلوی آستین برای افرادی که از سندلی چرخدار استفاده می‌کنند بدلیل اینکه اصطکاک بیشتر است می‌بایست این قسمت آستین ضخیم‌تر دوخته شود.

۲۹ — پشت لباس خانم‌ها کوتاه باشد مخصوصاً برای کسانی که بی‌اختیاری ادراری دارند.

۳۰ — برای راحت پوشیدن شلوار تسمه‌هایی به کمر وصل شود.

۳۱ — جنسیت لباس بسیار حایز اهمیت می‌باشد چه در تابستان و چه زمستان باید مورد توجه قرار گیرد.

در خاتمه لازم به یادآوری می‌باشد که پارچه‌های نخی در تابستان باعث جذب رطوبت و نفوذ هوا بر روی پوست می‌شود و همچنین از تعرق جلوگیری می‌نماید. پارچه‌های بافته شده از پشم مریнос که خاصیت جذب رطوبت را نیز دارند در زمستان ایده‌آل می‌باشند و ضمناً پشم گرما را جذب می‌کند. بنابراین، این دو جنسیت با توجه به شرایط ویژه در نظر گرفته شود. ■

۱ — ولکرو نواری است که دارای دو قسمت می‌باشد که آنها را می‌توان به جای دکمه و جا دکمه دوخت، این نوارها به آسانی به یکدیگر وصل و از هم جدا می‌شوند.